

Sociala investeringsfonden i Norrköpings kommun

KS 2021/0648

Beslutad av kommunstyrelsen den 10 januari 2022. Riktlinjen följs upp av kommunstyrelsens kontor en gång per mandatperiod.

Riktlinjen gäller för den kommunala organisationen och beskriver ramverket för sociala investeringsfonden i Norrköpings kommun.

Dokumentet ersätter ”Riktlinje för hantering av Norrköpings kommuns sociala investeringsfond”, KS-605/2010.

Inledning

En social investering är en avgränsad satsning som i förhållande till ordinarie arbetssätt förväntas ge bättre utfall för satsningens målgrupp och samtidigt leda till minskade ekonomiska kostnader på sikt. Begreppet investering betonar det långsiktiga perspektivet liksom ett medvetet risktagande; att på ett strukturerat sätt satsa resurser för att uppnå ett visst resultat, utan att på förhand säkert veta att detta kommer att åstadkommas.

Syftet med sociala investeringar är att genom tidiga insatser uppnå ett minskat utanförskap för individen samt minska kommunala kostnader på sikt. Med tidiga insatser menas insatser tidigt i ålder eller tidigt i en process, exempelvis vid skolfrånvaro, arbetslöshet, missbruk eller i åldrandet. Genom ett tidigt agerande kan utanförskap undvikas och därmed minskar människors utsatthet och framtida kostnader för reaktiva insatser, det vill säga insatser i ett sent skede.

Sociala investeringsfonden i Norrköpings kommun

Sociala investeringsfonden i Norrköpings kommun möjliggör för organisationens kontor att pröva nya metoder och arbetssätt utanför kontorets befintliga budget. Genomförandet av en social investering finansieras genom den sociala investeringsfonden som består av reserverade medel i eget kapital, en så kallad markering.

Den sociala investeringsfonden har funnits i Norrköpings kommun sedan 2012 och omfattar totalt 40 miljoner kronor. För att säkra medel för sociala investeringar, har en återföringsmodell tillämpats för satsningar som startats före 2021. För att öka inflödet av ansökningar till fonden har återföringsmodellen avskaffats och tillämpas inte för satsningar som startar efter 2021. Sociala investeringar ska fortsättningsvis bidra till att dämpa kommunens framtida kostnadsutveckling och vara en möjliggörare i ett effektiviseringsarbete.

I och med avskaffandet av återföringsmodellen kommer fonden från och med 2022 inte automatiskt att fyllas på. I samband med framtida bokslut är det möjligt att fatta beslut om nya markeringar då överskottet tillåter det.

Kriterier för en social investering

För att en insats ska definieras som en social investering i Norrköpings kommun finns grundläggande kriterier. En insats ska:

- Motverka utanförskap för individen.
- Minska kommunala kostnader på sikt eller bidra till att dämpa kommunens framtida kostnadsutveckling.
- Tillvarata nytänkande och möjliggöra för att nya arbetssätt och metoder prövas
- Främja samverkan mellan verksamheter

Ansökan

Kommunens kontor har möjlighet att, enskilt eller tillsammans, ansöka om medel från sociala investeringsfonden i Norrköpings kommun. Ansökan arbetas fram av det eller de kontor som ansöker om medel från sociala investeringsfonden. Innan ansökan skickas vidare till kommunstyrelsens kontor är den godkänd av kontorschef och berörd nämnd har informerats.

Norrköpings kommuns sociala investeringsfond har två ansökningsperioder varje år. Ansökningsperioderna tillgängliggörs via kommunens intranät och ansökan sker via ett digitalt ansökningsformulär. Centrala delar i ansökan är följande:

- Nulägesbeskrivning
- Beskrivning av insatsen
- Målgrupp för insatsen
- Mål och indikatorer
- Tids- och aktivitetsplan
- Budget
- Plan för uppföljning, utvärdering och implementering

En ambition är att det ska finnas en definierad kontrollgrupp till satsningens målgrupp och en basmätning som kan användas som grund för uppföljning och utvärdering.

Beredning och beslut

En ansökan till sociala investeringsfonden tas emot av kommunstyrelsens kontor som kontrollerar att ansökan uppfyller fondens grundläggande kriterier. Ansökningarna hanteras av en grupp tjänstepersoner på kommunstyrelsens kontor, som vid eventuella otydligheter i ansökan har dialog med ansvariga kontor för komplettering. Förändringar i ansökan förankras med kontorschef och berörd nämnd informeras. Därefter hanteras samtliga ansökningar av kommunstyrelsen som fattar beslut om vilka investeringar som ska genomföras.

För att tydliggöra och höja kvalitén på beslutsunderlaget till kommunstyrelsen kompletterar kommunstyrelsens kontor ansökan med ett kommunövergripande perspektiv. Ansökan kopplas då samman med kommunens övergripande mål samt Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Syftet är att skapa bredare beslutsunderlag och skapa förutsättningar för prioriteringar mellan satsningar om så behövs. Det kommunövergripande perspektivet tydliggörs i tjänsteskrivelsen där ansökningarna biläggs.

Genomförande

Ansökande kontor ansvarar för genomförandet av en social investering. Kontorschef är projektägare och ansvarar därmed för projektets genomförande och hanterar hinder som uppkommer på vägen.

Utifrån ansökan formas en projektorganisation som är ändamålsenlig utifrån investeringens behov. Det ska finnas en projektledare och en projektplan ska arbetas fram utifrån ansökan. Projektplanen rapporteras till kommunstyrelsens kontor i samband med genomförandets start.

Uppföljning och utvärdering

Ansökande kontor ansvarar för att uppföljning och utvärdering görs av en social investering. På vilket sätt insatsen följs upp och utvärderas definieras i projektplanen.

Efter halva projektets genomförande ska en halvtidsuppföljning genomföras och i samband med projektavslut ska insatsen utvärderas i sin helhet. I den avslutande utvärderingen ska målen för insatsen stå i fokus samtidigt som det ska framgå om insatsen förväntas minska kommunens kostnader på sikt.

Uppföljningen och utvärderingen är ett underlag för nämndernas beslut om eventuell implementering. Uppföljningen och utvärderingen ska också skickas till kommunstyrelsens kontor för information till kommunstyrelsen och är en del av slutredovisningen av investeringen.

Implementering och spridning

Det är ansvarig nämnd som fattar beslut om eventuell implementering av en social investering. Uppföljning och utvärdering ligger till grund för nämndens beslut om eventuell implementering som genomförs genom omprioritering inom befintlig budgetram eller ett nytt äskande i samband med nästa budgetprocess.